

Bibliakör, 2024. szeptember 19.
Jézus én-mondásai (Én vagyok az élet kenyere)

- Hogy vagy kör.
- Imaközösség, milyen igeszakasz szólított meg Jézus kapernaumi beszédéből (<https://szentiras.hu/RUF/Jn6,24-69>)?

Bevezetés I.: János evangéliumáról

- Szerző: lehet az (egyik..., pl. Tamás vagy akár Lázár is lehetett a szeretett tanítvány...) apostol (Jel-t írta János), illetve (János) tanítványa (2-3Jn-t "presbiter" írta)
- Keletkezés: Efezus (?), kb. 90-es évek
- Jánosi ellen-nyelv (társadalom ellen, olvasó re-szocializációja, re-lexikalizációja, pl. evangélium szó nincs is említve)
- 90%-ban párhuzamok nélküli tartalom
- Egységben látás: megvalósult eszkatológia, kereszt = felmagasztalás
  - Különbség a szinoptikusoktól: az Újszövetségnek szinte az egésze létezett már akkor, amikor a János szerinti evangélium megszületett; keresztényüldöztetés, és/vagy: szubjektum
- Kapernaumi beszédig 5 jel már megvalósult a 7-ből (Kána, főember fia/béna gyógyítása, 5 ezer megvendéglése, vízen járás) 2 jel maradt már csak hátra, a vakon született gyógyítása, és Lázár feltámasztása, a beszéd után Jézus a Templomban tanít, meggyógyítja a vakot (viták a házasságtörő asszonynál és megkövezés az Ábrahám/Én vagyok-nál, Lázár/Nagytanács: Jézus megöletése).
- A kapernaumi beszéd az első a három nagy monológból (második: nyilvános működés végén, harmadik: utolsó vacsora után, ennek a vége a főpapi ima)
- Nincs szerzetesi ige – a kapernaumi beszéd az (nem valamilyen titkos szekta ezoterikus szertartása, hanem mindenkinek meghirdetett misztérium).

Bevezetés II: Én vagyok

- Jézus én vagyok mondásai utalnak 2Móz 3,14-re, azaz Isten legfontosabb nevére, amelyet Mózesnek mondott: Vagyok, aki vagyok (JHWH, Jahve). Azaz az „Én vagyok” már önmagában is „botrány” volt a korabeli zsidóságnak, hiszen Jézust istenné, az Atyával egylényegűvé tette (mint ahogyan az is...).
- Jn 8,58 Mielőtt Ábrahám lett, én vagyok – megkövezés. (Nem a mielőtt-ért...) Jn 10,33 „Nem jó cselekedetért kövezünk meg téged, hanem istenkáromlásért, vagyis azért, mert te ember létedre Istenné teszed magad” (előtte Jn 10,30: Én és az Atya egyek vagyunk.)
  - Én vagyok előfordulása: Mt 5x, Mk 3x, Lk 4x, Jn 25x
- Jn 1,1: Az ige testté lett.
- Jn 18,6: letartóztatás: Én vagyok → katonák visszahökölnek.
- Jézus a Krisztus, a Messiás, (próféta, pap, király). Ikhtüsz (hal): Jészusz Khrisztosz Theou Hüiosz Szótér: Jézus Krisztus, Isten Fia, Megváltó.
- Kol 2,9 benne lakik az istenség egész teljessége testileg, ¹⁰és benne jutottatok el ti is ehhez a teljességhez.

Én vagyok az élet kenyere (Jn 6,24-69, Jézus kapernaumi beszéde)

²⁴Amikor tehát látta a sokaság, hogy sem Jézus, sem a tanítványai nincsenek ott, beszálltak a hajókba, és elmentek Kapernaumba, hogy megkeressék Jézust. ²⁵Amikor megtalálták a tenger túlsó partján, megkérdezték tőle: Mester, mikor jöttél ide? ²⁶Jézus ezt válaszolta nekik: Bizony, bizony, mondom nektek, nem azért kerestek engem, mert jeleket láttatok, hanem azért, mert ettetek a kenyerekből és jóllaktatok. ²⁷Ne veszendő eledelért fáradozzatok, hanem az örök életre megmaradó eledelért, amelyet az Emberfia ad majd nektek, mert őt pecsétjével igazolta az Atya Isten. ²⁸Ekkor megkérdezték tőle: Mit tegyünk, hogy Istennek tetsző dolgokat cselekedjünk? ²⁹Jézus ezt felelte nekik: Az az Istennek tetsző dolog, hogy higgyetek abban, akit ő küldött. ³⁰Erre megkérdezték tőle: És te milyen jelt mutatsz, hogy miután láttuk, higgyünk neked? Mit cselekszel? ³¹Atyáink a mannát ették a pusztában, ahogyan meg van írva: „Mennyei kenyeret adott nekik enni.” ³²Jézus pedig így válaszolt nekik:

Bizony, bizony, mondom nektek, nem Mózes adta nektek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret. ³³Mert az Isten kenyere a mennyből száll le, és életet ad a világnak. ³⁴Erre ezt mondták neki: Uram, add nekünk mindig ezt a kenyeret! ³⁵Jézus azt mondta nekik: **Én vagyok az élet kenyere: aki énhozzám jön, nem éhez meg, és aki énbennem hisz, nem szomjazik meg soha.**

³⁶De megmondtam nektek: láttatok ugyan engem, és mégsem hisztek. ³⁷**Akit nekem ad az Atya, az mind énhozzám jön, és aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el;** ³⁸mert nem azért szálltam le a mennyből, hogy a magam akaratát tegyem, hanem hogy annak az akaratát, aki elküldött engem.

³⁹Annak pedig, aki elküldött engem, az az akarata, hogy abból, amit nekem adott, semmit se veszítsek el, hanem feltámasszam az utolsó napon. ⁴⁰**Mert az én Atyámnak az az akarata, hogy annak, aki látja a Fiút, és hisz benne, örök élete legyen; én pedig feltámasztom azt az utolsó napon.**

⁴¹A zsidók zúgolódni kezdtek ellene, mert ezt mondta: Én vagyok az a kenyér, amely a mennyből szállt le. ⁴²És azt kérdezték: Nem Jézus ez, József fia, akinek ismerjük apját és anyját? Akkor hogyan mondhatja: A mennyből szálltam le? ⁴³Jézus így válaszolt nekik: Ne zúgolódjatok egymás között!

⁴⁴Senki sem jöhet énhozzám, ha nem vonzza őt az Atya, aki elküldött engem. Én pedig feltámasztom azt az utolsó napon. ⁴⁵Meg van írva a prófétáknál: „És mindnyájan Istentől tanítottak lesznek.” Aki az Atyára hallgatott, és tőle tanult, az mind énhozzám jön. ⁴⁶Nem mintha bárki látta volna az Atyát: csak aki az Istentől van, az látta az Atyát. ⁴⁷Bizony, bizony, mondom nektek: aki hisz, annak örök élete van. ⁴⁸Én vagyok az élet kenyere. ⁴⁹Atyáitok a mannát ették a pusztában, mégis meghaltak. ⁵⁰De ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le, hogy aki eszik belőle, meg ne haljon. ⁵¹**Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből szállt le: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké, mert az a kenyér, amelyet én adok oda a világ életéért, az az én testem.**

⁵²A zsidók vitatkozni kezdtek egymás között, és ezt kérdezték: Hogyan adhatná ez nekünk a testét eledelül? ⁵³Jézus így szólt hozzájuk: **Bizony, bizony, mondom nektek: ha nem eszitek az Emberfia testét, és nem isszátok a vérért, nincsen élet tibennetek.** ⁵⁴**Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon.** ⁵⁵Mert az én testem igazi étel, és az én vérem igazi ital. ⁵⁶Aki eszi az én testemet, és issza az én véretem, az énbennem marad, és én őbenne. ⁵⁷Ahogyan engem az élő Atya küldött el, és én az Atya által élek, úgy az is, aki engem eszik, élni fog énáltalam. ⁵⁸Ez az a kenyér, amely a mennyből szállt le; ez nem olyan, mint amelyet atyáitok ettek, és mégis meghaltak: aki ezt a kenyeret eszi, élni fog örökké. ⁵⁹Ezeket a zsinagógában mondta, amikor Kapernaumban tanított.

⁶⁰Tanítványai közül sokan, amikor ezt hallották, így szóltak: Kemény beszéd ez: ki hallgathatja őt?

⁶¹Mivel pedig Jézus jól tudta, hogy ezért zúgolódnak a tanítványai, így szólt hozzájuk: Ez megbotránkoztat titeket? ⁶²Mi lesz, ha majd meglátjátok az Emberfiát felmenni oda, ahol előzőleg volt? ⁶³A Lélek az, aki életre kelt, a test nem használ semmit: azok a beszédek, amelyeket én mondtam nektek: Lélek és élet. ⁶⁴De vannak közöttetek néhányan, akik nem hisznek. Mert Jézus kezdettől fogva tudta, hogy kik azok, akik nem hisznek, és ki az, aki el fogja árulni őt. ⁶⁵És így folytatta: Ezért mondtam nektek, hogy senki sem jöhet hozzám, ha nem adta meg ezt neki az Atya.

⁶⁶Ettől fogva tanítványai közül sokan visszavonultak, és nem jártak vele többé. ⁶⁷Jézus ekkor megkérdezte a tizenkettőtől: **Vajon ti is el akartok menni?** ⁶⁸**Simon Péter így felelt: Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad.** ⁶⁹**És mi hiszük és tudjuk, hogy te vagy az Istennek Szentje.**

Bevezetés

- Élet kenyere, élet vize, feltámadás és az élet. ÉLET (= valódi élet, teljes élet, örök élet). Ezzel kezdjük, és majd ezzel is fejezzük be. Merthogy ez a lényeg.
- Kenyér = élet a magyarban.

Történet

- A kenyérszaporítás után királlyá akarták tenni, de elmenekült. Utána mentek. Itt jött a beszéd.
- Első versek: átvezetés a kenyérszaporítás és a beszéd között. Csodálatosan gyors átmenetel a tavon Kapernaumba. (Vízen járás, vihar...).
- Jánosi párbeszéd „elmennek” egymás mellett. Jézus mindig a mögöttes szándékot látja, és mondja el.

Lényegi üzenet

- **Mit kell tennünk? Higgyetek bennem.** (Mit dolgozzunk? A hit a legfontosabb munka.) **Adj jeleket...** (Most volt legnagyobb csoda... A csodavárás soha nem telik be! Csak Jézus tölt be! Jézus saját maga minden jelnél meggyőzőbb volt – az elfogadhatatlansága meg minden jelnél erőteljesebb... a hitetlenség igazi oka nem a meg nem értés, hanem az alá nem rendelt saját akarat... → nálunk is!)

SZÜNET

- Bizony, bizony: Ámen, ámen. **Nem éhezik/szomjazik meg soha. → Élni fog örökké, feltámasztom az utolsó napon.** Péter: **Örök élet beszéde van nálad.**
  - **Égi kenyér:** 2Móz 16,4a ⁴Az ÚR azonban így szólt Mózeshez: Majd én hullatok nektek kenyeret az égből. Zsolt 78,24 ²⁴Mannaesőt hullatott rájuk eledelül, mennyei gabonát adott nekik.
  - 5Móz ³Sanyargatott és éheztetett, de azután mannával táplált, amelyet nem ismertél, és atyáid sem ismertek. Így adta tudtadra, hogy nemcsak kenyérral él az ember, hanem mindazzal él az ember, ami az ÚR szájából származik. (Ez Jézus válasza az ördög megkísértésére a kenyérral a pusztában.)
  - Artos (gör. Kenyér) himnem. Így minden ezzel kapcsolatos mondat áthallást ad Jézusra is. 31.v. Igazi kenyér: aléthinós (Isten igazsága szerinti kenyér; 55. v. is).
  - 33. vers: élet ad a világnak → az egész világnak!
  - Az égi kenyeret nem lehet birtokolni. Isten ajándéka Isten maga.
  - Mózes 40 évig etette a népet. Jézus örökké fogja. (38. vers úgy szállt le Jézus a mennyből, mint a manna).
  - Krisztus a hívőben marad – és a hívő Krisztusban (kedvelt jánosi toposz Jn 15,4-7; 1Jn2, 1Jn6)
  - 51. vers: Halálában ad örök életet.
  - **Élet:** nem bios hanem dzóé, örök élet. 40. vers: Aki látja a Fiút: meglátja Jézusban az Istent, az Atya szemével látja Jézust. Aki nem akart látni, az később már nem is tudott látni...
  - **Test:** hústest: szarksz. Ne csupán együk, hanem trógein: rágjuk meg! (Meditálás, Isten igéjének kérődző befogadása.)
  - **Vér:** Kannibalizmus, vérivás tilalma. Nóé, özönvíz után: 1Móz 9,4 ⁴De ne egyétek a húst az éltető vérrel együtt! ⁵Bizony, számon kérem a benneteket éltető vért! 3Móz 17,14 Semmiféle testnek a vérét ne egyétek meg, mert minden testnek a lelke a vére. Ki kell irtani mindenkit, aki megeszi. (Jeruzsálemi zsinat, ifj. Jakab javaslata: 4 szabály marad: vér, fült állat, bálványáldozat, paráznság.) – más rítusok: vérivás bödönszámra. Ugyanakkor: **azzal, hogy Jézus a vérét is adja nekünk, nem "csak" testét, hanem az életét, azaz az örök életet is kapjuk tőle.**

- **Úrvacsora:** a test és a vér szétvált – bennünk egyesül újra az úrvacsorában!
  - Az úrvacsora nem „magától”, mágikusan ad örök életet, hanem a hit által (először ki kell ugrani a repülőből, az ejtőernyő csak utána nyílik ki...). Ézs 54,13 ¹³Fiaid mind az ÚR tanítványai lesznek, és nagy lesz fiaid békessége.
  - Antiochiai Szent Ignác: úrvacsora, farmakon athanasziasz: hallhatatlanság gyógyszere → hittel (lásd 63. vers: a test nem használ semmit) Ágoston: „Mert minek tartod készenlétben a fogakat és a gyomrodát? Higgyél és akkor máris ettél!” (Crede et manducasti!; ismerősöm borallergiája, ami nem jött ki – „mert akkor az már nem bor volt...”).
  - 1Jn 5 ⁷Mert hárman vannak, akik bizonytságot tesznek: ⁸a Lélek, a víz, a vér, és ez a három egy.
  - Kánai menyegző: eucharisztikus szöveg (Krisztus a vőlegény, a hívők a menyasszony). Szőlőtő/szőlővessző (Jn 13): Krisztusban maradás, szeretet-termés. Eucharisztia: találkozás a feltámadott Krisztussal (Jn 21).

SZÜNET

- **Hitvallás:** Cezárea-Filippi hitvallás → kereszt bekerül a képbe (6,4 ⁴Közel volt a páska, a zsidók ünnepe). Kezdeti sikerek után → gyanakvás és elpártolás, mert a lényegi üzenetet (Jézus = Isten Fia, aki az Atyával egylényegű) a világ nem tudja befogadni. Egyre csökkenő létszám a beszéd során: sokaság → 60-66: tanítványok → a végén már csak a 12 marad ott (és abból is egy áruló lesz) elsőként itt említve ezt a kört a János szerinti evangéliumban. (A keresztényüldözéssel a keresztény közösségek is megrostálódtak János korára.)
  - Jézus szavai nem az örök élet-ről beszélnek, hanem örök élet-et adományoznak.
  - „Mi hisszük és tudjuk, hogy Te vagy az Istennek Szentje.” (Jn 6,69). 1Jn 4,16 „mi ismerjük és hisszük azt a szeretetet, amellyel Isten szeret minket” → lehet fordítva is: a hit teremti meg az ismeretet a tapasztalást. „A hit próbálkozásként kezdődik, és bizonyossággként lesz teljes” (MacGregor).
  - Isten Szentje → olyan valaki, aki ugyan ember, de kívül is van ezen a világon, mert Isten az Atya akaratából (azaz Péter itt megfogalmazza Jézus személyének a titkát: 100%-ig ember és 100%-ig Isten is egyszerre).
  - *(Péter is említve van Simon mellett: → katolikus bibliamagyarázatok: nehéz időkből Péter székétől kell várni a végleges állásfoglalást.)*
  - Mesterből (rabbi) kúriosz → Úr (isten).
  - 86 éves Polikárp, Szmirna püspöke: tagadja meg Jézust, vagy megölik. 86 évig szolgáltam Jézust és soha nem tett nekem semmi rosszat. Hogyan káromolhatnám királyomat, aki megváltott engem. Megölhettek, de akkor hozzá megyek. Ki máséhoz is mehetnék?

SZÜNET

Jézus befogad

- Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el. (Akit nekem adott az Atya: predesztináció, de ezt csak ők ketten tudják + a Szentlélek. Mi csak azt látjuk, hogy Jézushoz megyünk: menjünk! Okát ne keressük. És tudjuk, hogy Jézus nem küld el bennünket.)
  - Jn 12,32 ³²Én pedig, ha felemeltetem a földről, magamhoz vonzok mindeneket.
  - Ágoston: mielőtt kerestél volna, én már megtaláltalak.
- Jézus feltétel nélküli bizalmat kér → magát adja teljesen és ezért mi magunkat kéri teljesen.
- Aki nem kér Jézus áldozatából – nem kap az örök életből sem.

- Imaközösség.
- Hirdetés: egy hét múlva (szeptember 26-án) ugyanilyen időben ugyanezen a linken hálaadó imakört tartunk bevezetővel a Hegyi Beszéd tanításáról az imádsággal kapcsolatban, az imamódokról, hálaadó imádságokkal, a beérkezett imakérésekkel és a saját imádságainkkal.
- A következő vasárnap, szeptember 22-én Egyek vagyunk a Krisztusban témával lesz istentisztelet este 6-tól lesz a MEÖT székházban (elérhető lesz a <http://csermelyblog.hu>-n illetve a [youtube.com/@csermelylelkesz](https://www.youtube.com/@csermelylelkesz) oldalon is).
- Máshoz két hétre, október 3-án fogjuk folytatni az online bibliaköröket ugyanilyen időben, ugyanezen a linken: Jézus az élet vize és a világ világossága énmondásokat beszéljük majd át.

Források:

- Biblia magyarázó jegyzetekkel.* Kálvin Kiadó, Budapest, 2018.
- Jeromos Bibliakommentár II. Az Újszövetség könyveinek magyarázata.* Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2003.
- Jubileumi kommentár.* Lenkeyné Semsey Klára. János evangéliumának magyarázata. Kálvin Kiadó, Budapest, 2000.
- ALLEMAN, HERBERT C.: *New Testament Commentary.* The World Publication of the United Lutheran Church in America, Philadelphia PA, 1936.
- BOLYKI JÁNOS: *Igaz tanúvallomás. Kommentár János evangéliumához.* Osiris Kiadó, Budapest, 2001.
- FARKASFALVY DÉNES: *Evangélium Szent János szerint I,-III.* Prugg Verlag, Eisenstadt, 1986-1989.
- GÁL FERENC: *János evangéliuma.* Szent István Társulat, Budapest, 1987.
- GRÜN, ANSELM: *Jézus, az életre nyíló kapu. János evangéliuma.* Új Ember Kiadványok, Budapest, 2023.
- GYÖKÖSSY ENDRE: *Életet adó örömhír (János evangéliumának teljes magyarázata).* Szent Gellért Kiadó és Nyomda, Budapest, 2011.
- GYÜLVÉSZI BARNABÁSNÉ: *Én vagyok. Mit mond Jézus önmagáról?* Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1992.
- KARNER KÁROLY: *A testté lett ige. János evangéliuma).* A Magyar Luther Társaság Kiadása, Budapest, 1950.
- MACDONALD, WILLIAM: *Újszövetségi kommentár I. Máté – Róma.* Evangéliumi kiadó, Budapest, 1989.
- MEYER FREDERICK BROTHERTON: *Daily Homily. Matthew – Reveations.* Marshall, Morgan & Scott Ltd., London – Edinburgh 1898.
- NELSON, DWIGHT K.: *Én vagyok... A.* Preporod AK, Belgrád, 1995.
- RAVASZ LÁSZLÓ: *Az Újszövetségi magyarázata I. (Máté, Márk és Lukács evangéliumának együttes magyarázata – János evangéliuma – Apostolok Cselekedetei).* Kálvin János Kiadó, Budapest, 1991.
- SCHWANK, BENEDIKT OSB: *János.* Agapé Kiadó, Szeged, 2001.
- TAPERNAUX, MARC: *Én vagyok... Evangéliumi Kiadó, Budapest, 2004.*